

БӨЛІМ: ЖАЛПЫ РУБРИКА

Дәстүрлі қазақ қоғамының әлеуметтік жіктелуінің ерекшеліктері

ЖАРИЯЛАНДЫ
16.06.2020СІЛТЕМЕ
<https://bilimger.kz/90976/>

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі:

Этникалық және әлеуметтік – саяси процестер Мектеп: 21 орта мектеп

Күні: 11.12.2019ж Мұғалімнің аты-жөні: Жанаева Айжан Куанышбаевна

Сынып: 10б Қатысқандар саны: Қатыспағандар саны

Сабақтың тақырыбы Дәстүрлі қазақ қоғамының әлеуметтік жіктелуінің ерекшеліктері

Сабақ мақсаттары Барлығы: қазақтардың әлеуметтік жіктелуіне тән ерекшеліктерді, «ақсүйек», «қарасүйек», «хан», «сұлтан», «би», «батыр» ұғымдарын түсінеді

Басым бөлігі: Қазақ хандығындағы әлеуметтік топтарды жіктеп, қоғамдағы қызметін талдайды

Кейбірі: Қазіргі кездегі қазақ қоғамындағы әлеуметтік жіктеліс пен қазақ хандығы дәуіріндегі әлеуметтік жіктелісті салыстырып, баға береді.

Бағалау критерийлері • Білу және түсіну

«ақсүйек», «қарасүйек», «хан», «сұлтан», «би», «батыр» ұғымдарын түсінеді

• Талдау:

қазақтардың әлеуметтік жіктелуіне тән ерекшеліктерді анықтайды

• Рефлексия:

«Аяқталмаған сөйлем» әдісі арқылы өз жетістігіне баға береді

Тілдік мақсаттар

— Тілдік құзіретті дамыту:

Тыңдалым: ауызша пікірлерді тыңдау, бейнеролик көру

Оқылым: мәтіндік мәліметпен жұмыс.

Жазылым: жазба жұмыстарын орындау.

Айтылым: барлық сыныппен жұпта/топта ұжымдық талқылау, сондай-ақ сұрақтарға жауап беру кезінде.

-Пәнге қатысты терминология

ақсүйек, қарасүйек, хан, сұлтан, би, батыр, қожа

Құндылықтарды дарыту Құндылықтар:

- патриотизм
- өз елі үшін мақтаныш
- ұлттық сана-сезім
- тәуелсіздік

Бастапқы білім

Қазақ халқының шығу тегі. Қазақстандағы этногенезі мен этникалық процестер

Пәнаралық байланыс Дүниежүзі тарихы, қазақ әдебиеті
Сабақтың жоспарланған кезеңдері Сабақ барысы Ресурстар

Сабақтың I бөлімі

Сабақтың басы

5 мин

5 мин

Ұйымдастыру кезеңі.

I. Топқа бөлу – суреттер арқылы

I топ- Хандар тобы

II топ- Сұлтандар тобы

III топ- Билер тобы

II. Үй тапсырмасын сұрау

1. Жүз дегеніміз не?
2. Этногенез дегеніміз не?
3. Қазақ этносы қандай үш жүзге бөлінген
4. Ұлы жүз тайпаларын ата, аумағын көрсет:
5. Орта жүз тайпаларын ата, аумағын көрсет:
6. Кіші жүз тайпаларын ата, аумағын көрсет.

БЫМ Оқушылар суретерге қарай отырып кем дегенде 5 әлеуметтік топты анықтайды және тақырыпты болжайды

M Мұғалім сабақ тақырыбы, мақсаттары, бағалау критерийлерімен таныстырады

Слайд №1

Слайд №2

Слайд №3-4

Сабақтың ортасы

8 минут

10 минут

5 минут T «Мен бұрыннан білемін» әдісі. Оқушылар тақырып бойынша өз білгендерін ортаға салып, топта талқылайды, постермен жұмыс жасайды.

Дескриптор:

Қазақ қоғамындағы әлеуметтік топтарды атайды, олардың қызметін талдайды.

Бағалау: «Жұлдызшалар» арқылы топтар бір бірін бағалайды:

Жасыл жұлдызша – өте жақсы

Сары жұлдызша – жақсы

Қызыл жұлдызша – орташа

Ж.ж Кестені толтыр. Қазақ қоғамында әлеуметтік топтар хандықты нығайтуда қандай рөл атқарды?

Әлеуметтік топтар Атқарған қызметтері

Хандар

Сұлтандар

Билер

Байлар

Қожалар

Батырлар

Еріксіз адамдар

Бағалау: «Жұлдызшалар» арқылы

Формат А3, фломастерлер, стикерлер

Слайд 5

Слайд №6-7

Карточкалар

Слайд 8

Сабақтың II бөлімі

Сабақтың аяғы

3 минут

Кері байланыс «Аяқталмаған сөйлем» әдісі

- Мен бүгін ..... білдім
- Мен бұрыннан ..... білемін
- Маған ..... қиын болды
- Мен .....тапсырмаларды орындадым
- Мен өмірде .....қолданамын Слайд 9

Сабақтың соңы

2 минут Рефлексия «Табыс баспалдағы». Стикерге оқушы өз атын жазып тиісті жерге жабыстырады, сөйтіп оқудағы өз деңгейіне баға береді

Үйге тапсырма: Қазіргі кезде әлеуметтік жіктеліс сақталғанба? (ой-толғау)

Слайд 10-11

Стикерлер

ҚМ АА Куәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.